

TIEDOTE 7.11.2019

Viidentoista terveys-, potilas- ja vammais- sekä eläinjärjestön yhteistyössä keräämä kansalaisaloite ilotulitteiden haittojen vähentämiseksi luovutettiin eduskunnan käsiteltäväksi tänään 7.11.2019. Aloitteen allekirjoittajamäärä on 65 491. Kannatusilmoituksia kerättiin 4.12.2018–4.6.2019 välisenä aikana, ja 50 000 kannattajan määrä ylittyi jo ensimmäisen kuukauden kuluessa. Kansalaisaloitteessa ehdotetaan, että pyrotekniikkadirektiivin luokkiin F2 ja F3 kuuluvien viihdekäyttöön tarkoitettujen pyroteknisten tuotteiden myyntiä ja käyttöä rajoitetaan.

”Meillä on suuret odotukset kansalaisaloittemme hyväksymistä kohtaan. Aloitteella on kansalaisten tuki, se on huolellisesti laadittu ja hyvin perusteltu. Luotamme myös siihen, että eduskunta käsittelee aloitteen asiallisesti ja huolellisesti”, sanoi Helsingin eläinsuojeluyhdistys HESYn puheenjohtaja **Hannele Luukkainen** aloitteen luovutustilaisuudessa. ”Eduskunta on aikaisemminkin nähnyt ilotuliteturvallisuuden tärkeäksi.”

Kansalaisaloite rajasi luokkien F2 ja F3 ilotulitteiden käytön siirtymäajalla vain ammattilaisten käyttöön. Sen tavoitteena on merkittävästi vähentää ilotulitteiden aiheuttamia terveys-, hyvinvointi- ja ympäristöhaittoja.

”Ilotulitteiden käyttö aiheuttaa joka vuosi merkittävää haittaa ja vaaraa suurelle määrälle ihmisiä ja myös eläimiä. Ilotulitteiden aiheuttamat vammat ja terveyshaitat liittyvät lähes yksinomaan kuluttajakäyttöön. Ongelmien ratkaisemiseksi olisi järkevintä rajata ilotulitteiden käyttö vain ammattilaisille”, sanoi Suomen Lääkäriliiton varatoiminnanjohtaja **Hannu Halila**.

Rajat räiskeelle –kansalaisaloitekampanjan kannatus viime vuodenvaihteen alla oli ilmiömäistä, mikä on luonnollista, sillä silloin ilotulituksen haitat tulevat kirjaimellisesti iholle. 50 000 kannattajan määrä ylittyi jo ensimmäisen kuukauden aikana.

”Silmälääkäreiden kansainväliset järjestöt ovat ehdottaneet järjestelmällistä kuluttajakäyttöön tarkoitettujen ilotulitteiden poistamista. Aina kun ilotulitetaan, syntyy vammoja, erityisesti silmä-, kuulo- ja käsivammoja. Laajasta tiedottamisesta huolimatta silmävammat eivät Suomessa enää ole vähentyneet tällä vuosikymmenellä, mikä osoittaa, että olemassa olevia käyttörajoituksia on mahdotonta valvoa. Ilotulitteiden kansalaisaloitteen hyväksyminen olisi paras keino, jolla jokavuotisista vammautumisista päästään eroon. Suomella on nyt mahdollisuus toimia päänavaajana. Ilotulitus on ollut pitkään kielletty Irlannissa, eikä tämä ole estänyt heitä juhlimasta uutta vuotta täysin rinnoin”, sanoi HUS:n silmäklinikan professori **Tero Kivelä**.

Kansalaisaloitteen käsittely siirtyy eduskunnalle, mutta työ ilotulitteiden haittojen vähentämiseksi jatkuu.

”Aloite luovutetaan nyt eduskunnan käsiteltäväksi, mutta työmme ei lopu tähän. Tulemme seuraamaan tarkasti aloitteen käsittelyä niin eduskunnan lähetekeskustelussa kuin aloitetta sen jälkeen käsittelevissä valiokunnissakin. Keskustelu aloitteen ympärillä tulee varmuudella olemaan hyvin kiinnostavaa”, sanoo Opaskoiraliiton hallituksen jäsen **Jari Pekola**.

Lisätietoa kansalaisaloitteesta:

- Kansalaisaloitekampanjassa ovat mukana (aakkosjärjestyksessä mainiten) Allergia-, iho- ja astmaliitto, Etsijäkoiraliitto, Helsingin Eläinsuojeluyhdistys HESY, Kuuloliitto, Näkövammaisten liitto, Opaskoirayhdistys, SEY Suomen eläinsuojelu, Suomen Eläinlääkäriliitto, Suomen Eläinoikeusjuristit, Suomen Hippos, Suomen Kennelliitto, Suomen Kissaliitto, Suomen Lääkäriliitto, Suomen Palovammayhdistys ja Suomen Ratsastajainliitto.
- Suomen Silmälääkäriyhdistys ry:n kyselyn mukaan ilotulitteet aiheuttivat viime vuodenvaihteessa kolmetoista silmävammaa, joista kolme oli vakavaa ja kahdeksan keskivaikeita. Vakavien silmävammojen määrä on viimeisen viiden vuoden pysynyt samalla tasolla. Loukkaantuneista kolme oli katsojia ja neljä lapsia. Ilotulitteiden käyttö aiheuttaa myös muita vammoja, kuten kuulo- ja palovammoja. Ilotulituksesta aiheutuu vuosittain myös noin sata tulipaloa ja merkittäviä omaisuusvahinkoja. Ilotulitteet myös heikentävät laajalti ilmanlaatua, kuormittavat ympäristöä ja aiheuttavat eläimille voimakasta stressiä ja pelkoa.
- Kansalaisaloitteessa ehdotetaan, että pyrotekniikkadirektiivissä tarkoitettujen luokkiin F2 ja F3 kuuluvien ilotulitteiden eli viihdekäyttöön tarkoitettujen pyroteknisten tuotteiden myyntiä ja käyttöä rajoitetaan siten, että jatkossa vain vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta annetun lain (390/2005, kemikaaliturvallisuuslaki) 94 §:ssä tarkoitettu ilotulitusnäytöksen järjestäjä saisi käyttää edellä mainittuja pyroteknisiä tuotteita. Esityksessä ehdotetaan siis, että F2- ja F3-luokkiin kuuluvien pyroteknisten tuotteiden kuluttajakäytöstä luovutaan.
- Ehdotuksessa ei puututtaisi F1-luokkaan kuuluvien pyroteknisten tuotteiden kuluttajakäyttöön. Jatkossakin kuluttajat voisivat siis käyttää tuotteita, jotka aiheuttavat erittäin vähäistä vaaraa ja ovat melutasoltaan merkityksettömiä. Tällaisia tuotteita ovat esimerkiksi tähtisadetikut, pienet paukkupommit ja kipinäsuihkut.

Kansalaisaloitekampanjan verkkosivut: www.rajatraiskeelle.fi

Kampanja Facebookissa: www.facebook.com/rajatraiskeelle

Haastattelut:

Tero Kivelä, professori, HUS Silmätautien klinikka, tero.kivela@helsinki.fi, p. 050 525 2723

Hannu Halila, varatoiminnanjohtaja, Suomen Lääkäriliitto, hannu.halila@laakariliitto.fi, p. 0500 459 955

Jari Pekola, Opaskoirayhdistyksen hallituksen jäsen, 0400 168 368

Hannele Luukkainen, puheenjohtaja, Helsingin eläinsuojeluyhdistys HESY ry, hannele.luukkainen@clarinet.fi, p. 040 547 7770